

Serverové systémy Microsoft Windows

IW2/XMW2 2017/2018

Peter Solár

solar@pocitacoveskoleni.cz

Fakulta Informačních Technologií
Vysoké Učení Technické v Brně
Božetěchova 2, 612 66 Brno

Revize 13. 2. 2018

Systém DNS

Systém DNS (Domain Name System)

- Zajišťuje překlad **doménových jmen** na **IP adresy** a opačně (IP adres na doménová jména)
- Zjednodušuje **identifikaci** počítačů
  - Použití textových názvů namísto číselných IP adres
- Umožňuje **transparentní změny** IP adres
  - Doménová jména se nemění, pouze jejich překlad
- Lze výhodně použít pro
  - Vyvažování výkonu (*load balancing*)
  - Rozlišování služeb (známé prefixy služeb, např. **www**)

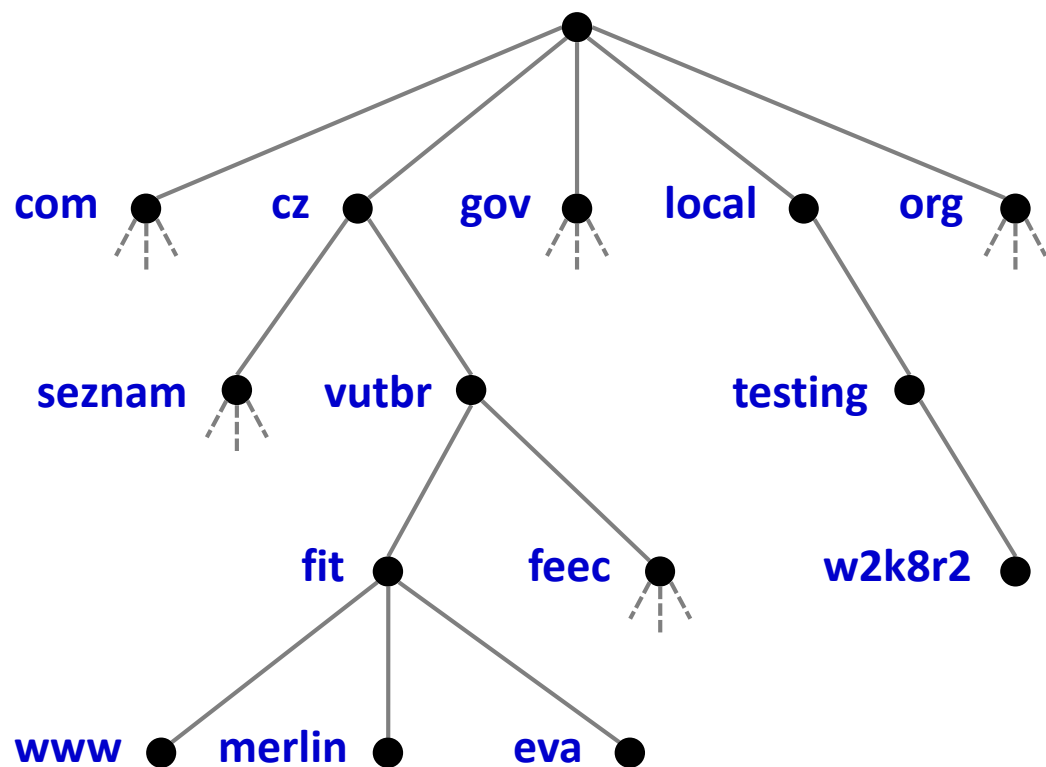
Architektura DNS

- **Decentralizovaný** klient-server systém
  - DNS záznamy jsou **rozprostřeny** po více serverech
  - Komunikace pomocí protokolu **UDP** (port 53)
- **Hierarchický** systém
  - Doménová jména tvoří stromový prostor jmen

Hierarchie DNS

- Prostor doménových jmen tvoří **obecný strom**
  - **Kořenovým** uzlem stromu (*the root*) je prázdný uzel
  - **Nekořenové** uzly stromu označují **názvy** domén nebo počítačů (*hostname*)
  - Strom může mít maximálně 127 úrovní (hloubku)
- **Názvy uzlů** stromu
  - Mohou obsahovat maximálně 63 znaků
  - Nesmí obsahovat tečky (využívány jako oddělovače)
  - Mohou se **opakovat** (v jiných úrovních nebo větvích)

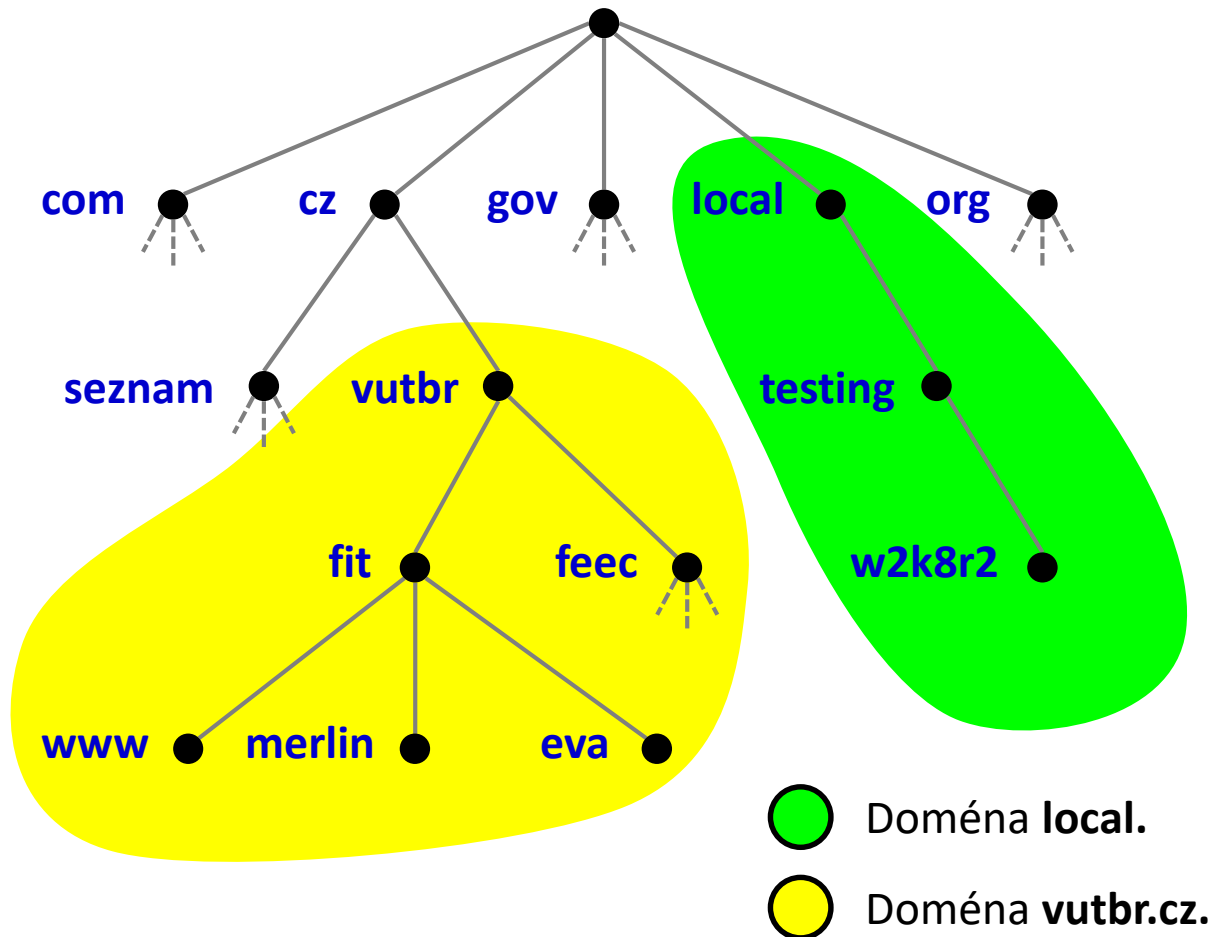
Příklad stromu doménových jmen

Domény (domains)

- **Podstromy** stromu doménových jmen
- Dělí prostor doménových jmen na menší celky
  - Zjednodušení **administrace**
- Pojmenování domén
  - Sekvence názvů uzlů z kořenového uzlu podstromu do kořenového uzlu stromu oddělených tečkou
- **Subdomény** (*subdomains*)
  - Domény, jenž jsou součástí větší (rozsáhlejší) domény
  - Podstromy domén

Příklady domén

Příklady subdomén
(doména vutbr.cz.)

fit.vutbr.cz.

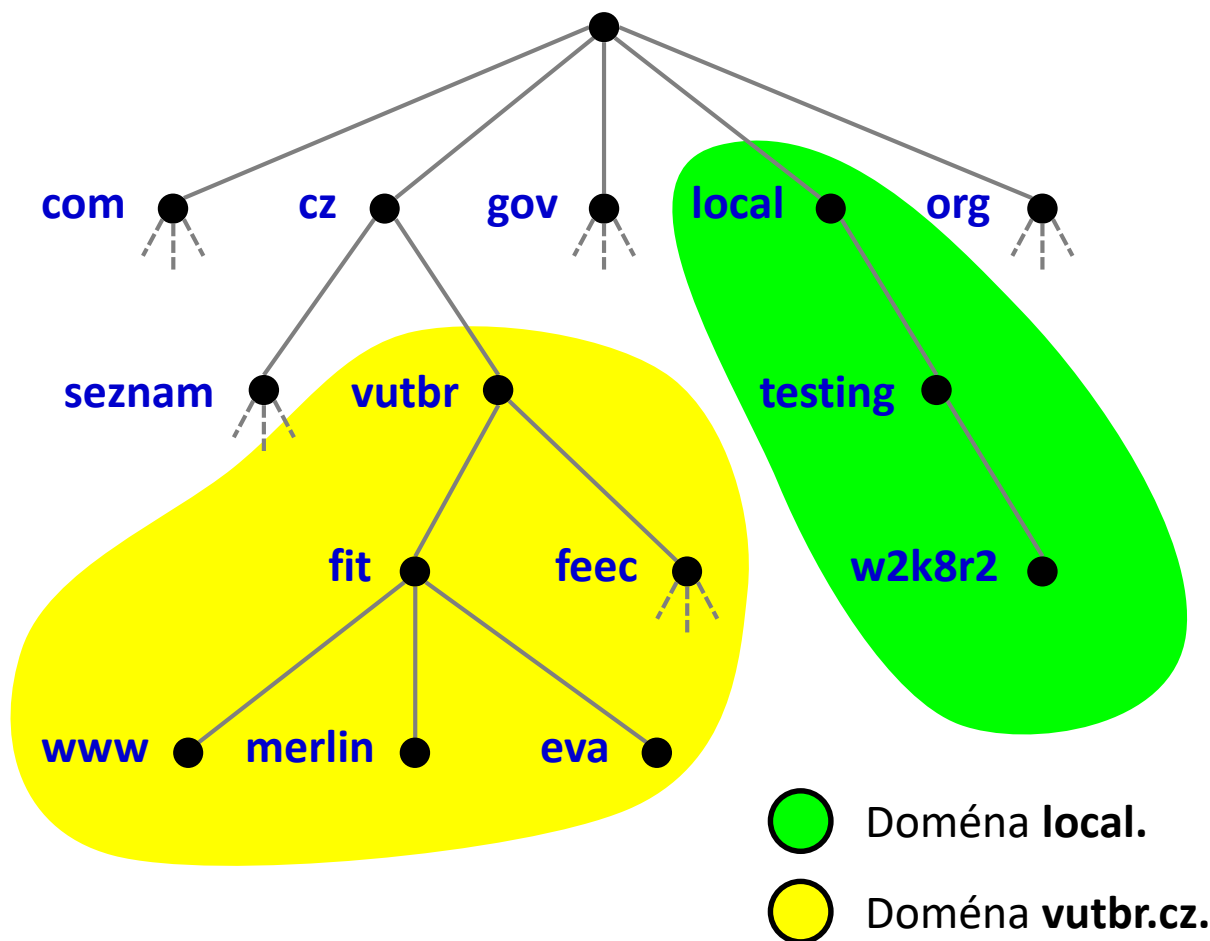
feec.vutbr.cz.

Doménová jména (domain names)

- Textové řetězce identifikující počítače v síti
  - Mohou obsahovat maximálně 255 znaků
- Sekvence názvů uzlů oddělených tečkou
- Plně kvalifikovaná doménová jména
(FQDN, *Fully Qualified Domain Names*)
  - Sekvence uzlů z listového uzlu do kořenového uzlu
- Částečně kvalifikovaná doménová jména
(PQDN, *Partially Qualified Domain Names*)
  - Sekvence uzlů z listového uzlu do konkrétní domény

Příklady doménových jmen

Příklady subdomén (doména vutbr.cz.)

fit.vutbr.cz.

feec.vutbr.cz.

Příklady FQDN jmen

www.fit.vutbr.cz.

eva.fit.vutbr.cz.

w2k8r2.testing.local.

Příklady PQDN jmen (doména vutbr.cz.)

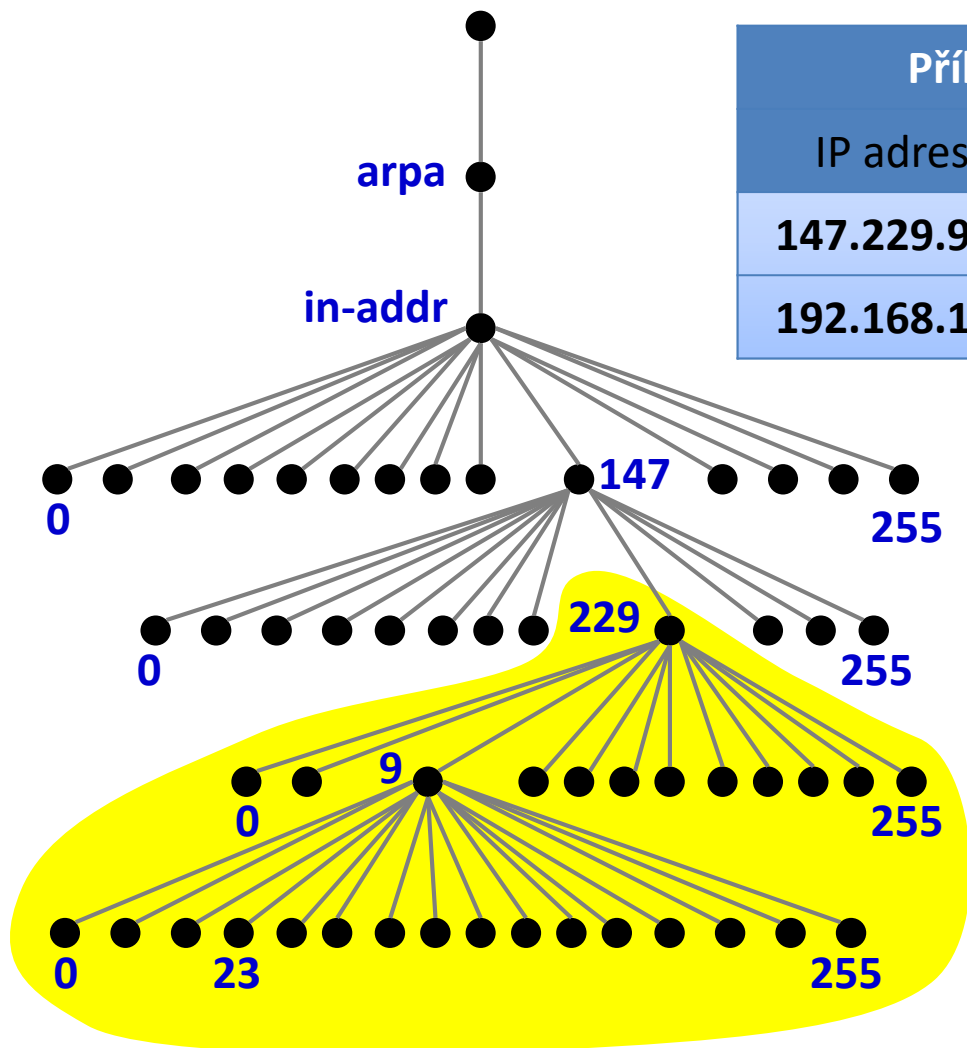
eva.fit

www.fit

Reverzní mapování

- Překlad **IP adres** zpět na **doménová jména**
- Využívá se pro ověření validity překladu
- IP adresy uloženy ve formě **PQDN** v doménách
  - **in-addr.arpa.** pro IPv4 adresy
  - **ip6.arpa.** pro IPv6 adresy
- Převod IP adres na **PQDN** probíhá v **obráceném** pořadí (od nejvyššího bitu IP adresy) po
  - **8 bitech** pro IPv4 adresy
  - **4 bitech** pro IPv6 adresy

Příklad reverzního mapování pro IPv4

Příklady FQDN jmen pro IPv4 adresy

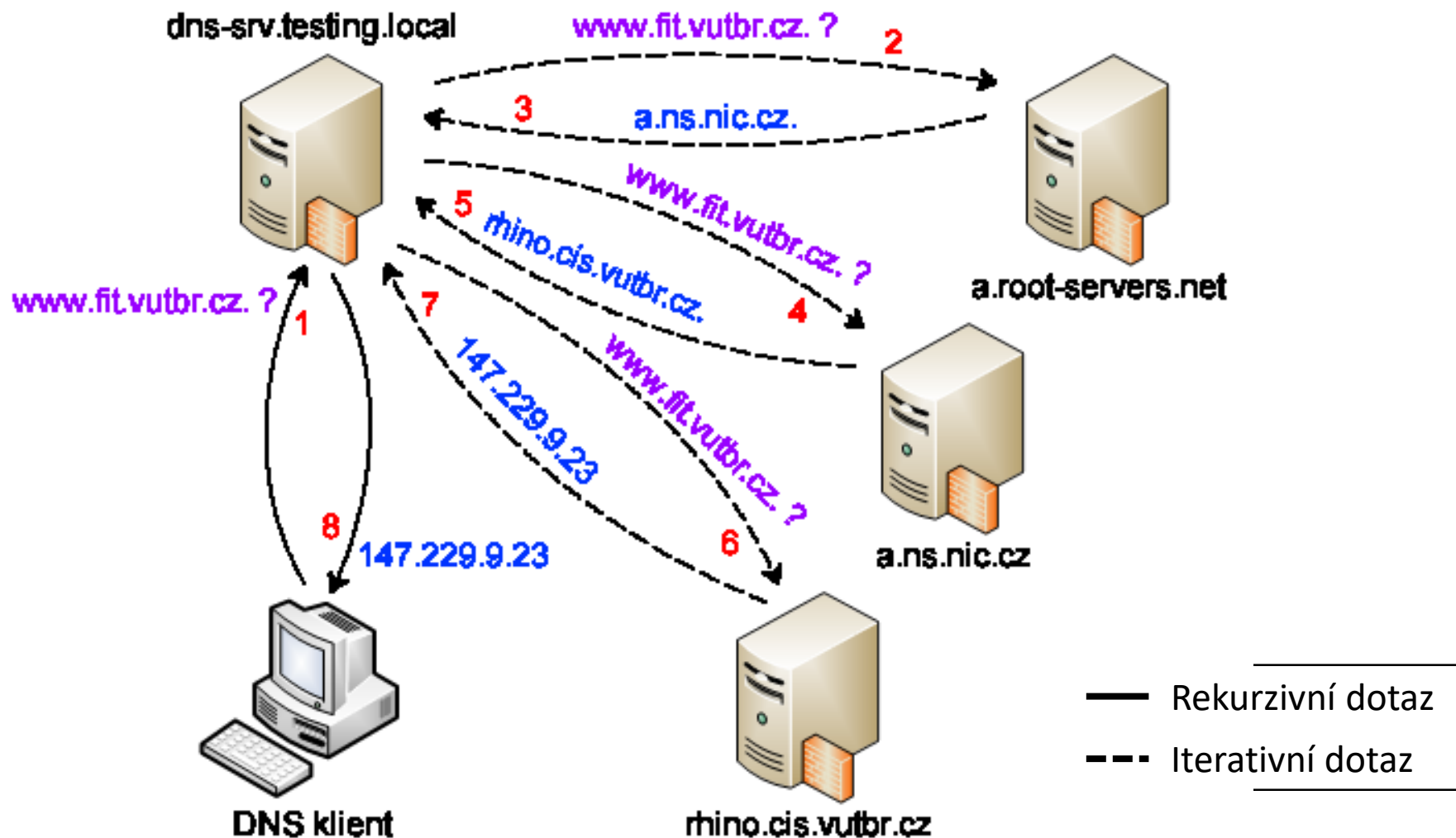
IP adresa	FQDN jméno
147.229.9.23	23.9.229.147.in-addr.arpa.
192.168.1.10	10.1.168.192.in-addr.arpa.

○ Doména 229.147.in-addr.arpa.

DNS dotazy

- Každý dotaz obsahuje
  - Plně kvalifikované **doménové jméno** (FQDN)
  - **Typ** dotazu (např. požadovaný typ záznamu)
  - **Třídu** doménového jména (prakticky vždy internet)
- **Rekurzivní dotaz**
  - Pokud DNS server nezná odpověď, vrátí **chybu**
- **Iterativní dotaz**
  - Pokud DNS server nezná odpověď, vrátí **adresy** DNS serverů, jenž by ji mohly znát

Ilustrace dotazování pomocí DNS

DNS forwarding

- Předávání DNS dotazů **nezodpovězených** daným DNS serverem **jiným** DNS serverům
  - Ve výchozím nastavení kořenovým DNS serverům
- **Podmíněné** předávání (*conditional forwarding*)
  - Předávání dotazů pouze pro specifickou **doménu**
  - **Urychluje** překlad a **snižuje zátěž** DNS serveru
- Vytvoření podmíněného předávání (forwarderu)
  - Příkazem **dnscmd <dns-server> /zoneadd <doména> /forwarder <ip>** nebo přes **DNS konzoli**

Vytvoření podmíněného předávání

The screenshot shows the Windows DNS Manager interface. The left pane displays the DNS hierarchy for 'WSRV2012', including 'Zóny dopředného vyhledávání', 'Zóny zpětného vyhledávání', '1.168.192.in-addr.arpa', 'Body důvěryhodnosti', and 'Servery pro podmíněné předávání'. A context menu is open over the 'Servery pro podmíněné předávání' folder, with a blue arrow pointing to the 'Nový server pro podmíněné předávání...' option. The main pane shows the 'Nový server pro podmíněné předávání' dialog box with the following fields and options:

- Doména DNS: [Empty text box]
- IP adresy hlavních serverů: [Table with columns: IP adresa, Plně kvalifikovaný náze..., Ověřeno]
- Uložit tento server pro podmíněné předávání ve službě Active Directory a replikovat jej následovně: [Unchecked checkbox]
- Časový limit vypršení platnosti požadavku předávání (sekundy): [5]

Buttons: Odstranit, Nahoru, Dořů, OK, Storno.

Vytvoří nový server pro podmíněné předávání.

DNS odpovědi

- Rozdělení z hlediska typu informací
  - **Pozitivní** odpověď
    - Obsahuje záznam(y) pro dotazované doménové jméno
  - **Negativní** odpověď
    - Dotazované doménové jméno neexistuje / je jiného typu
- Rozdělení z hlediska aktuálnosti informací
  - **Autoritativní** odpověď
    - Obsahuje vždy aktuální informace
  - **Neautoritativní** odpověď
    - Může obsahovat již neplatné informace

DNS servery

- **Primární DNS server**
  - Obsahuje primární zónu
  - Vždy **autoritativní**
- **Sekundární DNS server**
  - Obsahuje sekundární zónu
  - Vždy **autoritativní**
- **Záložní (*caching-only*) DNS server**
  - Obsahuje zónu ze zakázaným inzerováním
  - **Není autoritativní**

Záložní (caching-only) DNS server

- **Kešuje informace** o překladu doménových jmen na IP adresy (a naopak) ve vyrovnávací paměti
  - Pokud lze požadavek na překlad vyřídit pomocí údajů ve vyrovnávací paměti, vytvoří odpověď
  - Jinak zašle požadavek na překlad jinému DNS serveru a odpověď uloží do vyrovnávací paměti
- Vhodný pro **urychlení překladu** mezi místy, které mají špatnou konektivitu

DNS zóny

- Rozdělení podle směru překladu
  - Zóna dopředného vyhledávání (*forward lookup zone*)
    - Překlad doménových jmen na IP adresy
  - Zóna zpětného vyhledávání (*reverse lookup zone*)
    - Překlad IP adres na doménová jména
- Rozdělení podle obsahu
  - Primární zóna (standardní nebo integrovaná v AD)
  - Sekundární zóna
  - Zóna se zakázaným inzerováním (*stub zone*)

Vytvoření nové zóny

Správce DNS

Průvodce vytvořením zóny

Typ zóny
Server DNS podporuje různé typy zón a způsoby uložení.

Vyberte typ zóny, kterou chcete vytvořit:

- Primární zóna**
Vytvoří kopii zóny, kterou lze aktualizovat přímo na tomto serveru.
- Sekundární zóna**
Vytvoří kopii zóny, která existuje na jiném serveru. Tato možnost usnadňuje vyrovnávání zatížení zpracování u primárních serverů a poskytuje odolnost proti selhání.
- Zóna se zakázaným inzerováním**
Uchovává kopii zóny obsahující pouze záznamy NS (Name Server), SOA (Start of Authority) a případné záznamy typu glue A (Host). Server obsahující zónu se zakázaným inzerováním není pro tuto zónu autoritativní.
- Uložit zónu do adresáře Active Directory (k dispozici pouze pokud je server DNS řadičem domény, do nějž lze zapisovat)**

< Zpět   Další >   Storno

Vytvoří novou zónu vyhledávání.

Primární zóna

- Obsahuje **veškeré záznamy** pro danou doménu
- Umožňuje přímou **modifikaci** DNS záznamů
- **Standardní** primární zóna
  - Ukládá DNS záznamy v textové podobě v zónových souborech **<system>\System32\dns\<doména>.dns**
- Primární zóna **integrovaná v Active Directory**
  - Ukládá DNS záznamy jako objekty databáze Active Directory do kontejneru **dnsZone**

Sekundární a stub zóna

- Sekundární zóna
  - Obsahuje **veškeré záznamy** pro danou doménu
  - DNS záznamy jsou určeny **pouze pro čtení**
  - Modifikace DNS záznamů pouze pomocí přenosu zón
- Zóna se zakázaným inzerováním (*stub zone*)
  - Obsahuje jen informace pro lokalizaci autoritativních DNS serverů (**SOA** a **NS** + **A** nebo **AAAA** záznamy)

DNS záznamy (DNS records)

- **A** (Address)
- **AAAA** (IPv6 Address)
- **CNAME** (Canonical Name)
- **MX** (Mail Exchange)
- **NS** (Name Server)
- **PTR** (Pointer)
- **SOA** (Start of Authority)
- ...

A a AAAA záznamy

- **A** (Address) záznam
  - Mapuje doménové jméno na IPv4 adresu
  - Formát

```
<doménové jméno> IN A <IPv4 adresa>
```

- **AAAA** (IPv6 Address) záznam
  - Mapuje doménové jméno na IPv6 adresu
  - Formát

```
<doménové jméno> IN AAAA <IPv6 adresa>
```

CNAME a MX záznamy

- **CNAME** (Canonical Name)

- Mapuje doménové jméno na jiné doménové jméno
- Formát

```
<zdrojové doménové jméno> IN CNAME <cílové doménové jméno>
```

- **MX** (Mail Exchange)

- Mapuje název domény na doménové jméno serveru pro příjem elektronické pošty
- Formát

```
<doména> IN MX <priorita> <doménové jméno>
```

NS a PTR záznamy

- **NS** (Name Server)
  - Mapuje název domény na doménové jméno serveru DNS, jenž je autoritativní pro tuto doménu
  - Formát

```
<doména> IN NS <domémové jméno>
```

- **PTR** (Pointer)
  - Mapuje IP adresu na doménové jméno
  - Formát

```
<in-addr.arpa/ip6.arpa domémové jméno> IN PTR <domémové jméno>
```

SOA záznam

- Mapuje název domény na základní informace o této doméně
- Formát

<doména> IN SOA <primární DNS server> <email> (

<serial>   Sériové číslo zóny, inkrementace při každé změně obsahu zóny

<refresh>   Interval dotazování sekundárního serveru na změny zóny

<retry>   Doba opětovného dotazování na změny zóny po nezdaru

<expire>   Doba platnosti záznamů sekundárního serveru

<ttd>)   Doba platnosti jednotlivých záznamů ve vyrovnávací paměti

Přenos zón (zone transfer)

- **Synchronizace** obsahu zóny mezi dvěma servery DNS, primárním (*master*) a sekundárním (*slave*)
- Aktualizace **jednoho originálu** (*single-master*)
  - Vyžaduje přítomnost jediné primární zóny
- Využívá protokol **TCP** (port 53)
- Dva způsoby přenosu zón
  - **Úplný přenos zóny** (AXFR)
  - **Inkrementální přenos zóny** (IXFR)

Metody přenosu zón

- **Úplný přenos zón (AXFR)**
  - Přenáší se **všechny** DNS záznamy
  - Provádí se nejčastěji po vytvoření sekundárního DNS serveru
- **Inkrementální přenos zón (IXFR)**
  - Přenáší se pouze ty DNS záznamy, jenž byly **změněny** od posledního přenosu zón
  - Výchozí způsob přenosu zón

Zjišťování změn

- Pomocí **dotazování** (*pull* metoda)
  - *Slave* server se **v pravidelných intervalech** dotazuje *master* serveru na jeho záznam SOA
  - *Slave* server porovná **sériové čísla** v obou záznamech SOA (svém a od *master* serveru)
  - Pokud je sériové číslo v záznamu SOA *master* serveru **vyšší** než u *slave* serveru, provede se přenos zón
- Pomocí **oznámení** (*push* metoda)
  - *Master* server **při změně** zašle všem *slave* serverům oznámení a ty provedou přenos zón *pull* metodou

Integrace DNS a Active Directory

- Využití **replikace** Active Directory pro přenos zón
  - Podpora existence více primárních zón (aktualizace **více originálů**, *multi-master*)
  - Možnost replikace pouze na určité DNS servery
  - Podpora **kompres**e a **šifrování** přenášených dat
- Vyšší **bezpečnost** DNS záznamů
  - Omezování přístupu k záznamům zóny pomocí ACL (*Access Control List*) seznamů
- Umožňuje **zabezpečenou** dynamickou aktualizaci DNS záznamů (*secure dynamic updates*)

Nastavení replikace a dyn. aktualizací

testing.local – vlastnosti

Názevové servery WINS Přenosy zóny Zabezpečení

Obecné Záznam Start of Authority (SOA)

Stav: Spuštěno Pozastavit

Typ: Integrovaná se službou Active Directory Změnit...

Replikace: Všechny servery DNS v této doméně Změnit...

Data jsou uložena v adresáři služby Active Directory.

Dynamické aktualizace: Pouze zabezpečené

Povolení nezabezpečených dynamických aktualizací představuje závažné oslabení zabezpečení, protože aktualizace lze přijímat z nedůvěryhodných zdrojů.

Chcete-li nastavit vlastnosti stárnutí a úklidu zastaralých dat, klikněte na tlačítko Státnutí... Státnutí...

OK Storno Použit Nápověda

Změnit obor replikace zóny

Zvolte způsob replikace dat zóny.

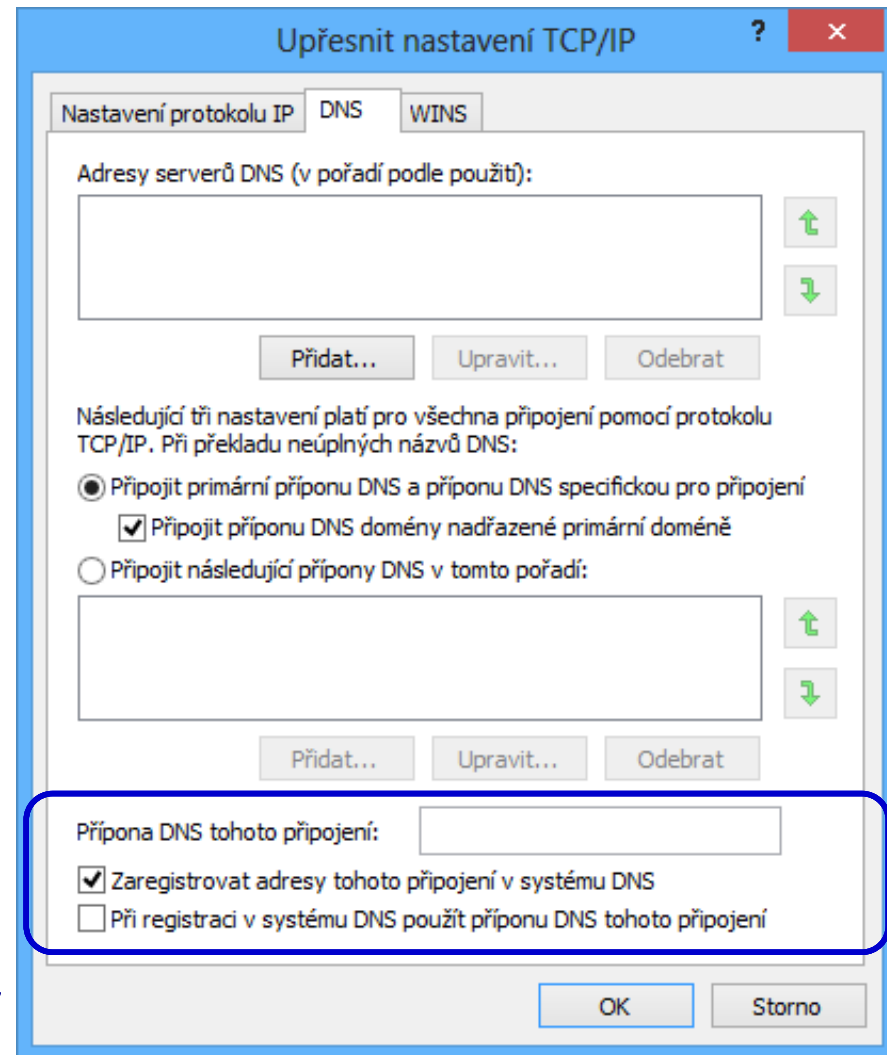
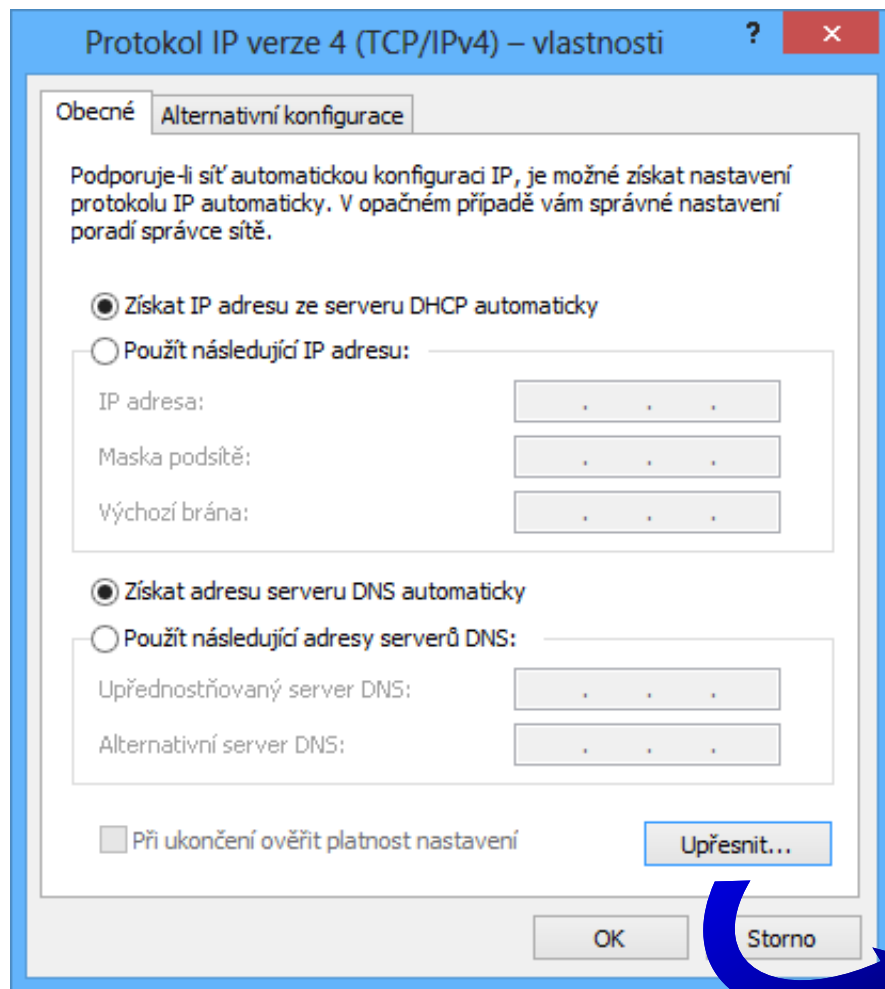
- Na všechny servery DNS běžící na řadičích domény v této doménové struktuře: testing.local
- Na všechny servery DNS běžící na řadičích domény v této doméně: testing.local
- Na všechny řadiče domén v této doméně (z důvodu kompatibility se systémem Windows 2000): testing.local
- Na všechny řadiče domén v rozsahu tohoto oddílu adresářů:

OK Storno

Dynamické aktualizace DNS záznamů

- Automatická **registrace** klienta u DNS serveru
  - Vložení **A** resp. **AAAA**, případně **PTR** záznamů
  - Může provést i DHCP server namísto klienta
  - V Active Directory lze požadovat **autentizaci** klienta
- Lze provádět pouze u **primárního** DNS serveru
  - Sekundární DNS server místo registrace vrací adresu primárního DNS serveru, jenž může registraci provést
- **Manuální** registrace klienta
  - **ipconfig /registerdns**

Nastavení dynamických aktualizací

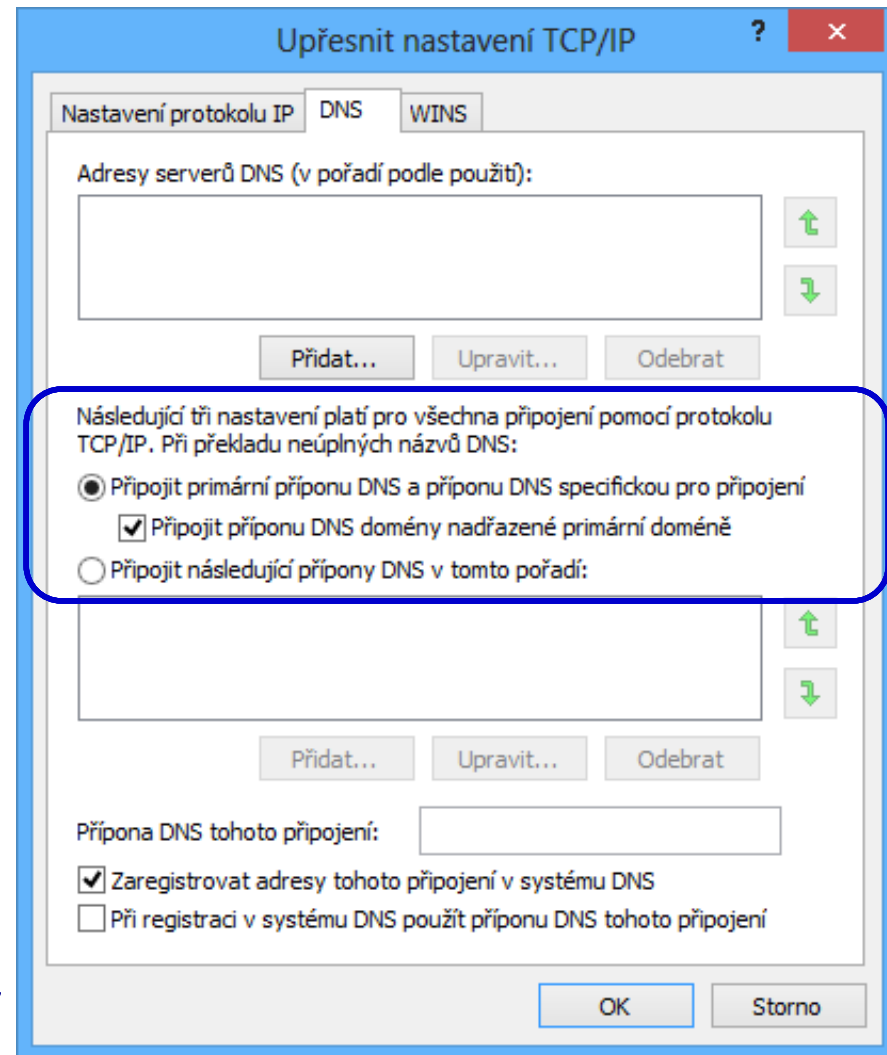
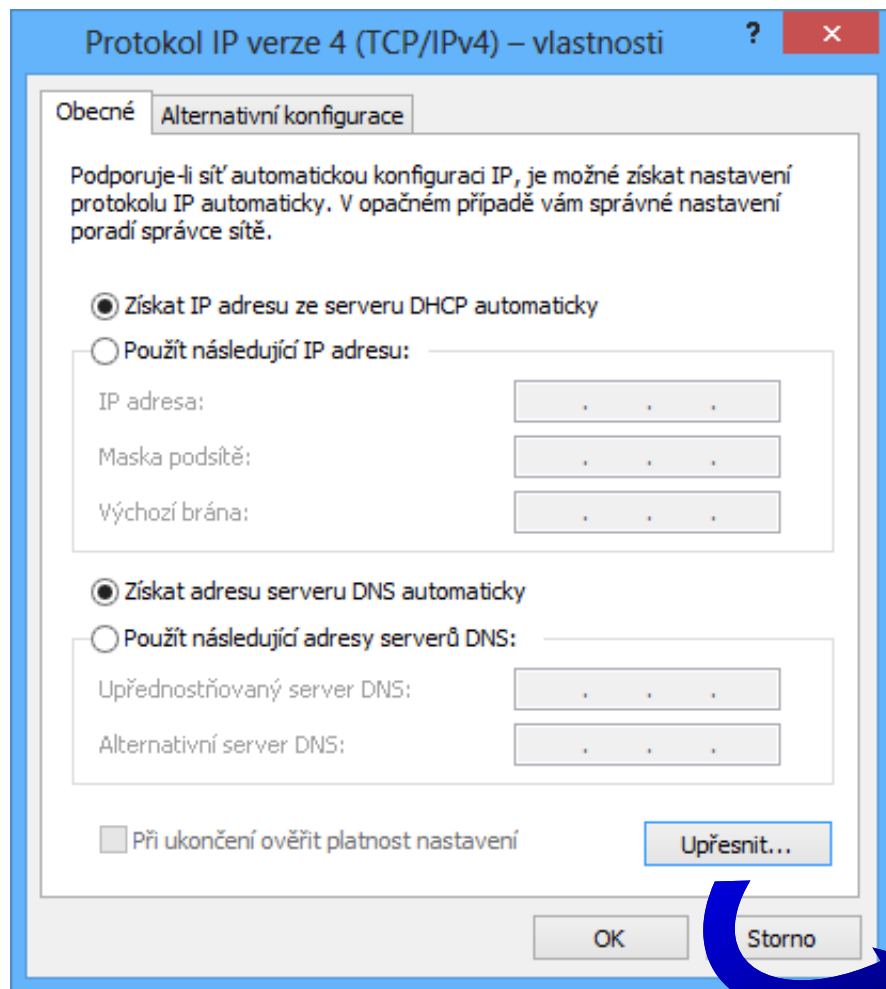
Překlad jmen (name resolution)

- Překlad **hostitelských** jmen (*hostnames*) počítačů na odpovídající IP adresy a naopak
- Tři základní technologie pro překlad jmen
  - **Systém DNS**
  - **LLMNR** (*Link Local Multicast Name Resolution*)
  - Systém **NetBIOS** a služba **WINS**
- Zajišťují systémové knihovny a služby
  - **Klient DNS** (podpora ukládání do mezipaměti DNS)
  - Podpora rozhraní **NetBIOS** nad protokolem **TCP/IP**

Překlad pomocí systému DNS

- Podpora **negativního kešování** (*negative caching*)
  - Zaznamenávání informací o neúspěšných překladech
- Podpora **statického mapování** jmen
  - Soubor `<system>\System32\drivers\etc\hosts`
- Zaslání dotazu DNS serveru
  - `nslookup <doménové-jméno>`
- Vytváření doménových jmen
  - Každý počítač může mít přiřazen seznam domén
  - Připojování názvů domén k hostitelskému jménu

Nastavení DNS překladu

Překlad pomocí LLMNR

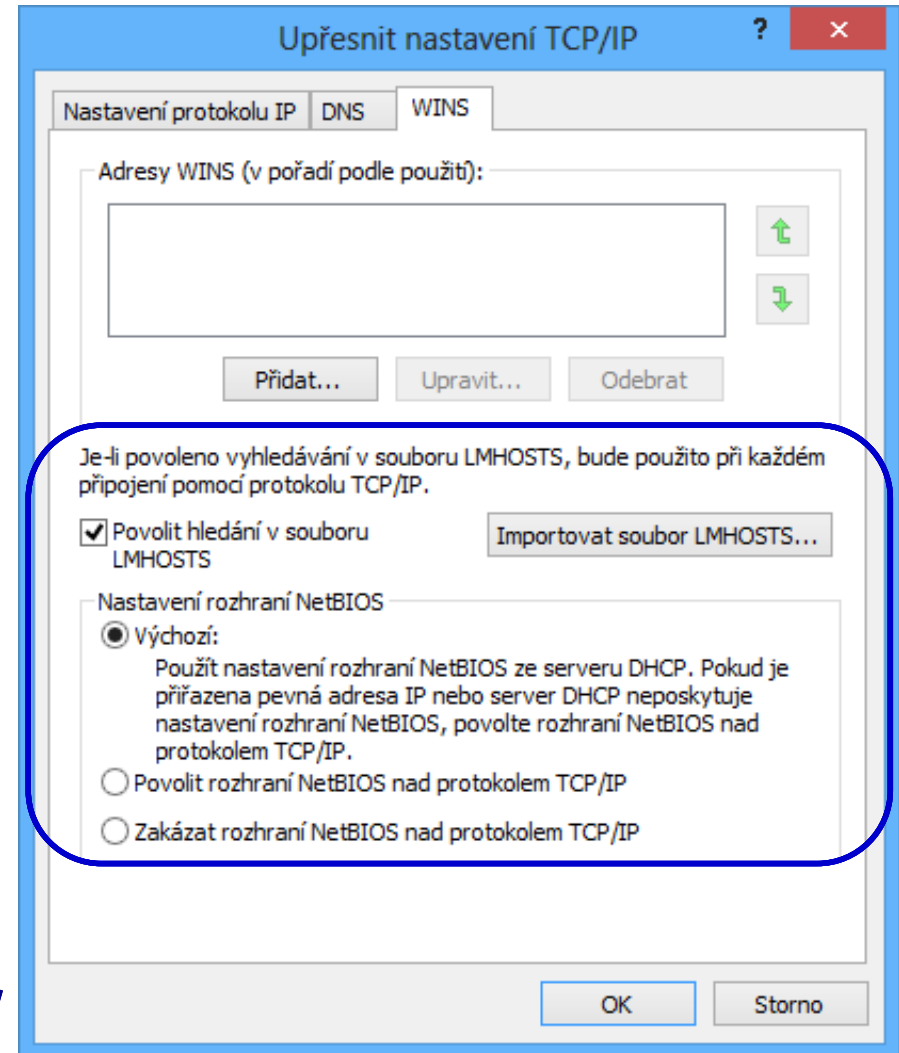
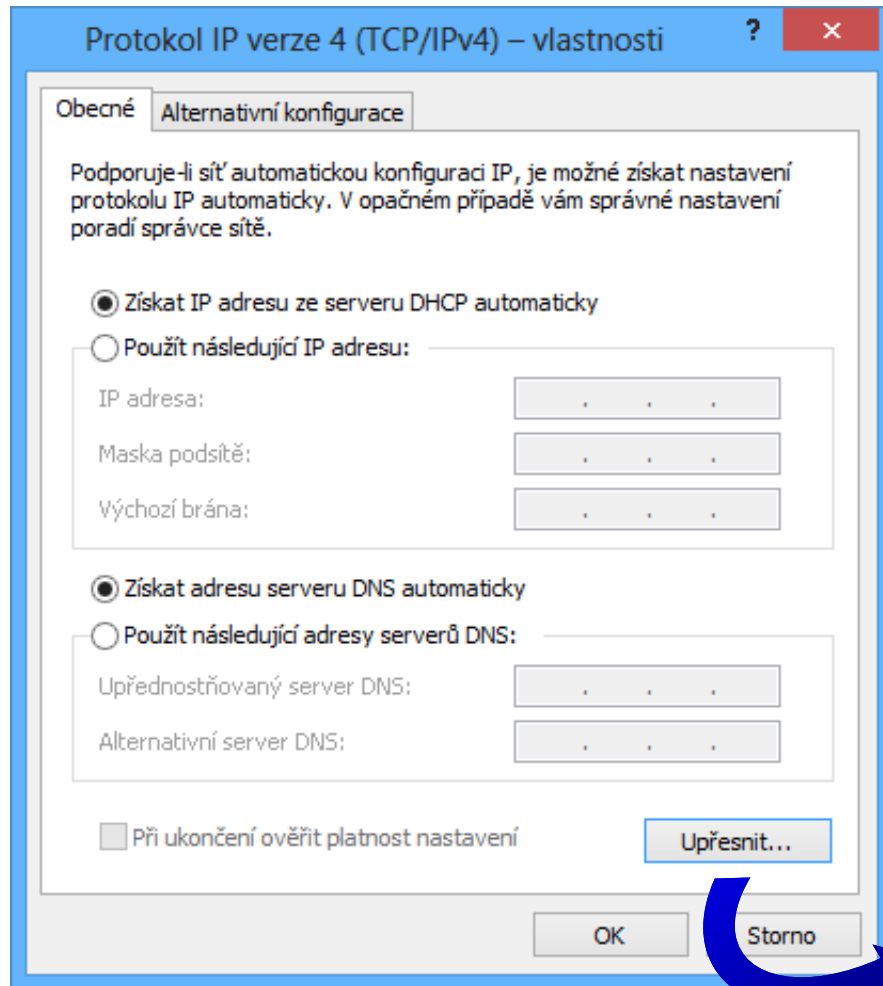
- **LLMNR** (*Link Local Multicast Name Resolution*)
  - Překlad s využitím skupinových IPv4 nebo IPv6 adres
- Využívá službu **zjišťování sítě** (*network discovery*)
  - Pokud služba neběží, nelze provádět LLMNR překlad
- **Princip** překladu
  - Počítač zašle počítačům v rámci propojení požadavek na překlad hostitelského jména
  - Počítač mající hledané hostitelské jméno odpoví svou IP adresou (IP adresou rozhraní na daném propojení)

Překlad pomocí NetBIOS a WINS

- **NetBIOS** (NetBIOS nad protokolem TCP/IP)
  - Překlad s využitím **plochého** (*flat*) jmenného systému
  - NetBIOS jména mohou mít **maximálně** 15 znaků
- **Požadavky** pro překlad
  - Musí být povolen **NetBIOS nad protokolem TCP/IP**
  - Překládaný název nesmí být delší než 15 znaků
  - Překládaný název nesmí být doménové jméno
- **WINS** (*Windows Internet Naming Service*)
  - Mapuje NetBIOS jména na odpovídající IPv4 adresy

Nastavení NetBIOS a WINS překladu

Postup překladu hostitelského jména

- 1) Ověření lokálního hostitelského jména
- 2) Prohledání vyrovnávací paměti **Klienta DNS**
- 3) Dotazování pomocí systému DNS
- 4) Prohledání vyrovnávací paměti LLMNR
- 5) Dotazování pomocí LLMNR
- 6) Prohledání vyrovnávací paměti NetBIOS
- 7) Dotazování pomocí systému WINS
- 8) Dotazování pomocí NetBIOS
- 9) Prohledání souboru **lmhosts**

Vyrovnávací paměti DNS a NetBIOS

- Zobrazení obsahu vyrovnávací paměti DNS
  - **ipconfig /displaydns**
- Vymazání obsahu vyrovnávací paměti DNS
  - **ipconfig /flushdns**
- Zobrazení obsahu vyrovnávací paměti NetBIOS
  - **nbtstat -c**
- Vymazání obsahu vyrovnávací paměti NetBIOS
  - **nbtstat -R**

Zóna globálních jmen

- Zóna s názvem **GlobalNames**
  - Musí být integrovaná v Active Directory
- Může obsahovat **pouze CNAME** záznamy
  - Nesmí mít povoleny dynamické aktualizace záznamů
- Částečně nahrazuje **WINS** servery
  - Názvy mohou být maximálně 15 znaků dlouhé
- **Replikace** probíhá na úrovni celého lesa (*forest*)
  - Musí být povolena na **každém** řadiči domény v lese

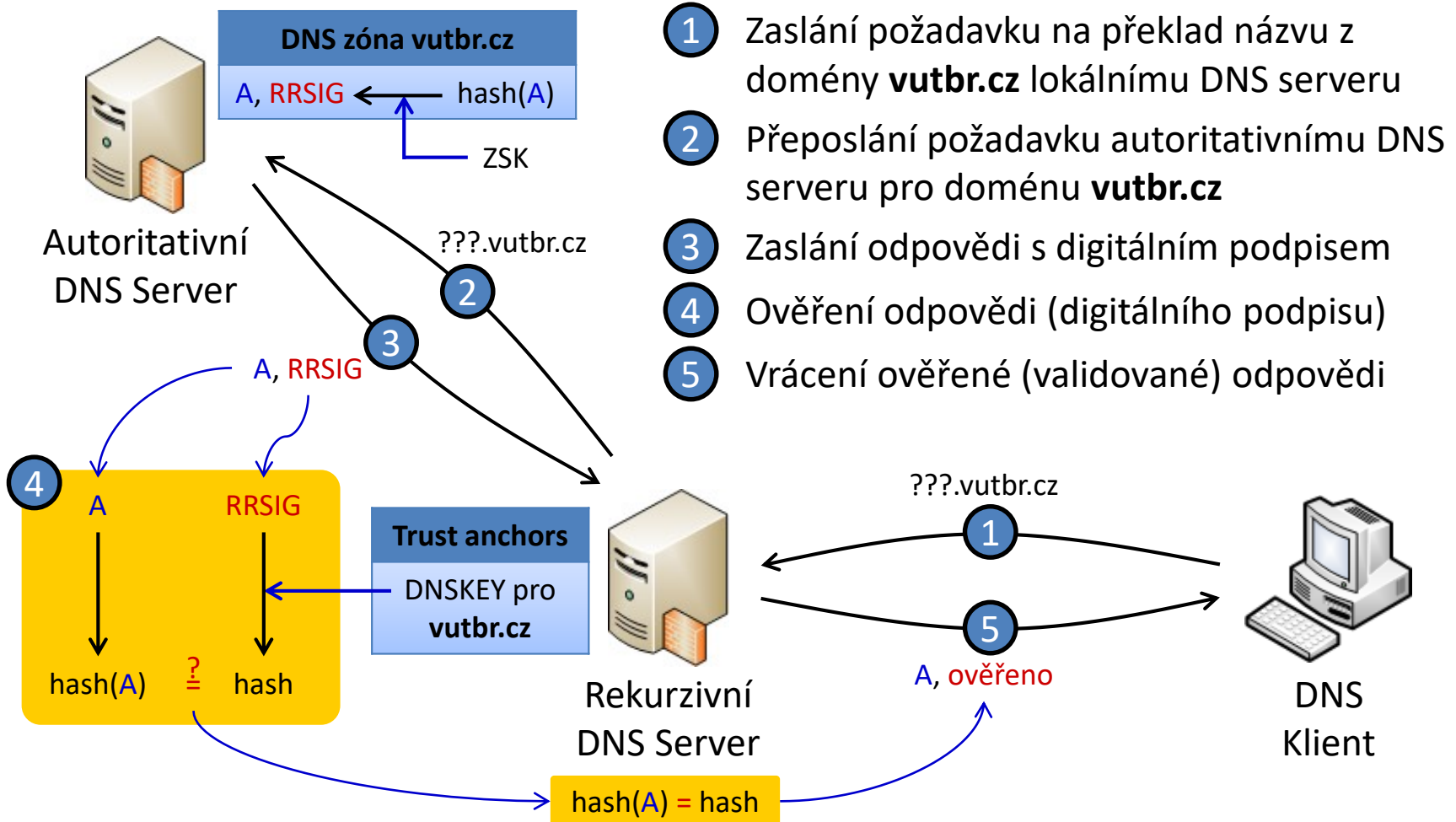
Vyvažování výkonu (load balancing)

- Navrácení **různých** IP adres pro **stejně** doménové jméno (rozložení komunikace mezi více počítačů)
- Realizováno pomocí sady **A** resp. **AAAA** záznamů
  - Každý záznam překládá doménové jméno na **jinou** IP adresu, při každém dotazu vybrán **jiný** záznam
  - Výběr záznamů probíhá **cyklicky** (tzv. *round robin*)
- Nebere v úvahu
  - Vytížení jednotlivých serverů
  - Kontinuitu služeb

DNS Security Extensions (DNSSEC)

- Umožňují provádět **validaci** DNS odpovědí
  - Ověření **původu** dat (kontrola, zda odpověď pochází od důvěryhodného DNS serveru)
  - Ověření **integrity** dat (data nezměněna při přenosu)
- Využívá se **asymetrická** kryptografie
  - Všechny záznamy dané zóny (jejich hash) **podepsány** privátním klíčem této zóny (ZSK, *Zone Signing Key*)
  - Digitální podpisy uloženy v zóně v **RRSIG** záznamech
  - Veřejný klíč, jenž je potřeba pro **ověření** podpisů, je uložen v zóně v **DNSKEY** záznamu

Validace odpovědí pomocí DNSSEC

- 1 Zaslání požadavku na překlad názvu z domény **vutbr.cz** lokálnímu DNS serveru
- 2 Přeposlání požadavku autoritativnímu DNS serveru pro doménu **vutbr.cz**
- 3 Zaslání odpovědi s digitálním podpisem
- 4 Ověření odpovědi (digitálního podpisu)
- 5 Vrácení ověřené (validované) odpovědi

DNSSEC v systémech Windows

- DNS **klienti** ve Windows **neumí** provádět validaci
  - Validaci provádějí DNS **servery** a informují i ní klienty
  - Pro **zabezpečení** komunikace mezi klienty a lokálními DNS servery lze použít **IPSec**
- Veřejné klíče důvěryhodných serverů lze uložit
  - V databázi **Active Directory** (pro integrované zóny)
  - V souboru **TrustAnchors.dns** (pro standardní zóny)
- Podpora **dynamických aktualizací** DNS záznamů (*dynamic updates*) v podepsaných zónách

Protokol DHCP

Protokol DHCP

- **DHCP** (*Dynamic Host Configuration Protocol*)
- Protokol pro **automatickou konfiguraci** síťových rozhraní (a počítačů)
  - Přidělování IP adres a masek resp. prefixů podsítě
- Využívá **všesměrové** vysílání a protokol **UDP**
  - Port 67 pro komunikaci s DHCP servery
  - Port 68 pro komunikaci s DHCP klienty

DHCP server

- Přiřazuje IP adresy z určitého **rozsahu** (*scope*)
  - Musí mít sám přiřazenu IP adresu z tohoto rozsahu
- Spravuje **rezervace**
  - Přiřazování IP adres na základě **MAC** adres rozhraní
- Umožňuje navíc nastavit např.
  - Výchozí bránu (003 Router)
  - **DNS** servery (006 DNS servers)
  - Název domény (015 Domain name)
  - **WINS** servery (044 WINS/NBNS servers)

Vytvoření nového rozsahu (scope)

Průvodce vytvořením oboru

Rozsah IP adres
Rozsah adres oborů definujete vybráním řady po sobě následujících IP adres.

Nastavení konfigurace pro server DHCP

Zadejte rozsah adres distribuovaných oborem.

Počáteční IP adresa: 192 . 168 . 1 . 100

Koncová IP adresa: 192 . 168 . 1 . 200

Nastavení konfigurace šířené na klienta DHCP

Délka: 24

Maska podsítě: 255 . 255 . 255 . 0

< Zpět Další > Storno

DHCP server v doméně

- Nutnost **autorizace** serveru v Active Directory
  - Vyžaduje oprávnění uživatelů ze skupiny **Enterprise Admins** (nejvyšší správci Active Directory)
  - Neautorizované servery **nesmí** přidělovat IP adresy
  - Ochrana proti tzv. Rogue DHCP serverům
- **Autorizace** DHCP serveru
  - Přes konzoli **DHCP**
  - Příkazem **netsh dhcp server <název/ip> initiate auth**

DHCP nastavení (DHCP options)

- Specifikace na úrovni
  - Celého **DHCP serveru** (*server options*)
  - Konkrétního **rozsahu** (*scope options*)
  - Jednotlivých **rezervací** (*reservation options*)
- Možnost **filtrování** na základě
  - Třídy **dodavatele** (*vendor-defined class*)
    - Určuje DHCP klient (060 Vendor Class ID)
  - Třídy **uživatele** (*user-defined class*)
    - Nastavení pomocí **ipconfig /setclassid <rozhraní> <název>**

Jednotlivé úrovně nastavení DHCP

DHCP

Soubor Akce Zobrazit Nápověda

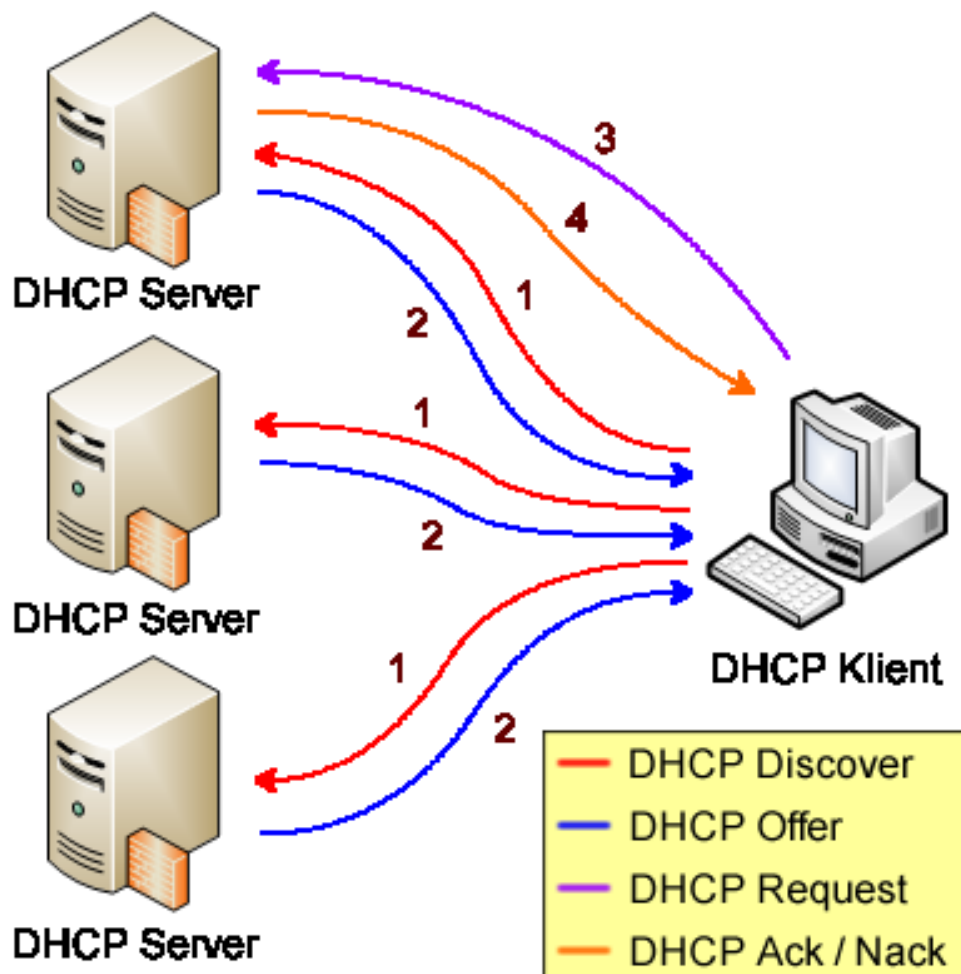
DHCP

- wsrv2012.testing.local
  - IPv4
    - Obor [192.168.1.0] Network A
      - Fond adres
      - Zapůjčení adresy
      - Rezervace
        - [192.168.1.100] File Server
      - Možnosti oboru
      - Zásady
    - Obor [192.168.2.0] Network B
      - Možnosti serveru
      - Zásady
    - Filtry
    - IPv6
      - Možnosti serveru

Název možnosti	Dodavatel	Hodnota	Třída
006 Servery DNS	Standardní	127.0.0.1	Žádný
015 Doménový název DNS	Standardní	testing.local	Žádný

- Nastavení pro celý DHCP server
- Nastavení pro konkrétní rozsah
- Nastavení pro konkrétní rezervaci

Ilustrace přidělování IP adres

Přidělení nové IP adresy

- 1** DHCP Discover
- 2** DHCP Offer
- 3** DHCP Request
- 4** DHCP Ack / Nack

Prodloužení výpůjčky

- 3** DHCP Request
- 4** DHCP Ack / Nack

Postup přidělování IP adres

- 1) DHCP klient **požádá** o přidělení nové IP adresy zasláním všesměrové zprávy **DHCP Discover** všem okolním DHCP serverům (serverům ze stejné sítě, ve které se nachází)
- 2) Každý DHCP server odpoví všesměrovou zprávou **DHCP Offer** obsahující jim **nabízenou** IP adresu
- 3) DHCP klient z přijatých nabídek vybere jednu a **potvrdí** svůj zájem o její zapůjčení všesměrovou zprávou **DHCP Request**
- 4) DHCP server zapůjčení nabídnuté IP adresy buď **stvrdí** zprávou **DHCP Ack** nebo **odmítne** zprávou **DHCP Nack**

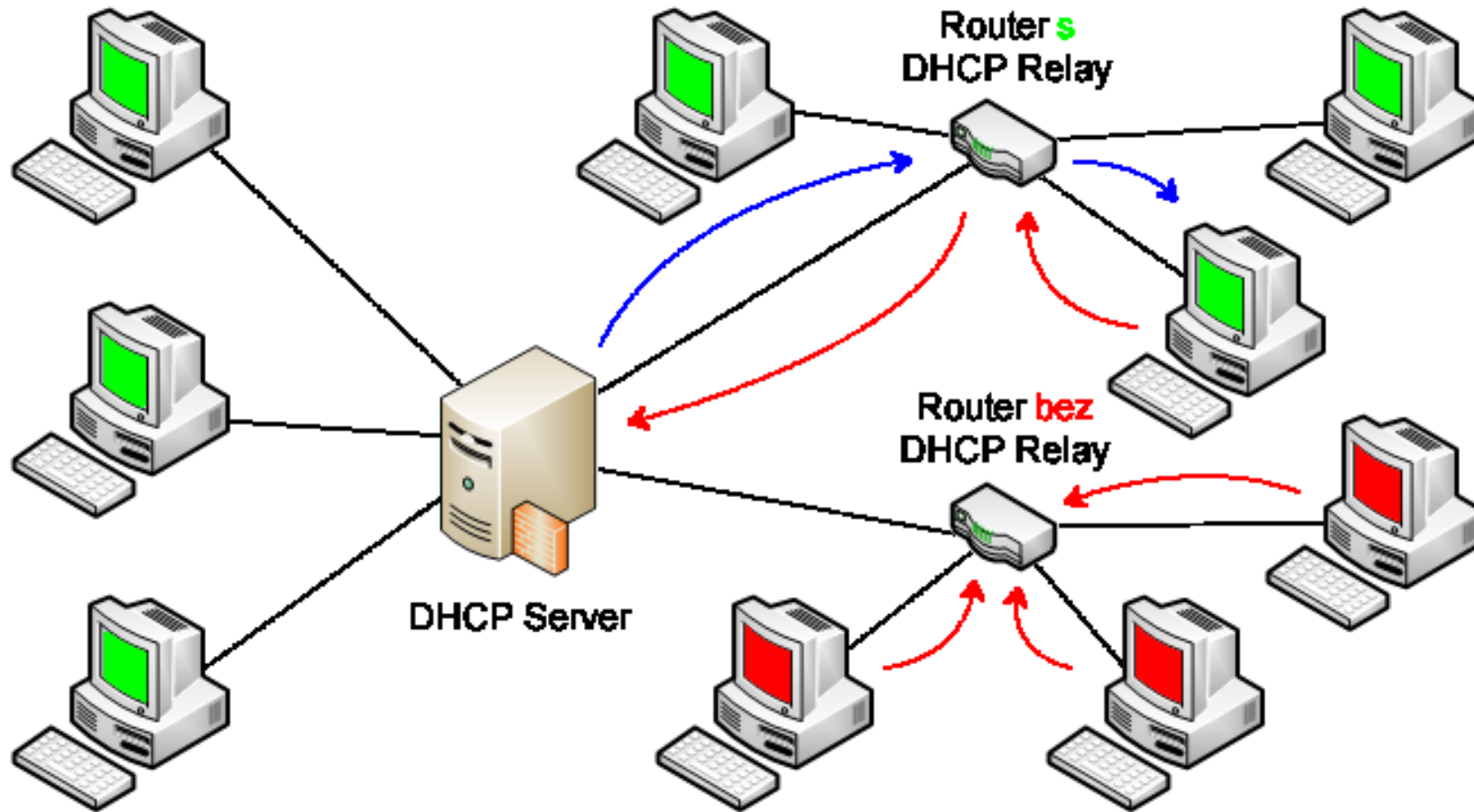
Prodlužování výpůjčky (*lease renewal*)

- IP adresy jsou **zapůjčeny** jen na určitou dobu, tzv. **dobu výpůjčky** (*lease time*)
  - Nutno pravidelně tuto dobu **prodlužovat** opětovným zasíláním zpráv **DHCP Request**
- **Prodloužení** doby výpůjčky probíhá
  - Po uplynutí **50%** doby výpůjčky u DHCP serveru, jenž **zapůjčil** danou IP adresu (používá *unicast*)
  - Po uplynutí **87,5%** doby výpůjčky u **jakéhokoliv** DHCP serveru (používá *broadcast*)

DHCP relay

- Umožňuje DHCP klientům **komunikovat** s DHCP servery umístěnými na **jiné síti**
- **Směřuje** DHCP zprávy z jedné sítě do jiné
  - Na síti s DHCP klienty se chová jako **DHCP server**
  - Na síti s DHCP serverem **přeposílá** požadavky tomuto **serveru** a přijímá a přeposílá jeho odpovědi **klientům**
- Pro komunikaci s DHCP servery používá *unicast*
  - Nahrazení IP adresy **0.0.0.0** IP adresou **DHCP relay**
  - IP adresa v poli **GIADDR** určuje **rozsah**, ze kterého bude klientovi **nabídnuta** IP adresa

Ilustrace DHCP relay

DHCP failover

- Umožňuje **několika** DHCP serverům poskytovat IP adresy ze **stejného** rozsahu
  - Zajišťuje neustálou **dostupnost** DHCP serveru
  - Sdílení informací o **zapůjčených** IP adresách
    - Vzájemná replikace informací o provedených výpůjčkách
- Omezení
  - Podpora maximálně **dvou** DHCP serverů
  - Lze použít pouze pro **IPv4** rozsahy a sítě
- K dispozici od **Windows Server 2012**

DHCP failover režimy

- **Load-balance** režim
  - **Oba** DHCP servery přidělují IP adresy
  - Lze určit procentuální **vytížení** jednotlivých serverů
  - Vhodný pokud se oba servery nacházejí ve **stejně** síti
- **Hot-standby** režim
  - **Primární** (aktivní) DHCP server přiděluje IP adresy
  - **Sekundární** (*standby*) DHCP server začne přidělovat IP adresy jen v případě **selhání** primárního serveru
  - Vhodný pokud se servery nacházejí v **různých** sítích